

กวค. 161
วันที่ 7 ต.ค. 66
เวลา 9.00

ที่ กต ๐๒๐๐.๑๑/๘๗๔๑

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๕๒๔๗ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. แลกเปลี่ยนการร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒ พร้อมด้วยคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ
 ๒. ตารางติดตามผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เห็นชอบต่อร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายร่วมให้การรับรองแถลงการณ์ร่วมดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒ (12th Mekong – Ganga Cooperation Foreign Ministers' Meeting: 12th MGC FMM) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบและพิจารณามอบหมายส่วนราชการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) และมาตรา ๔ (๑๓)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ที่โรงแรมแมนดาริน โอเรียนเต็ล กรุงเทพฯ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองร่วมกันระหว่างรัฐมนตรีของประเทศสมาชิกกรอบความร่วมมือฯ ในการติดตามความคืบหน้าความร่วมมือ และกำหนดแนวทางการดำเนินความร่วมมือร่วมกันในอนาคตอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายร่วมให้การรับรองแถลงการณ์ร่วมการประชุมรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒ โดยหากจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย อนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการปรับเปลี่ยนดังกล่าว จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๑๓) เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรีของพระราชกฤษฎีกาฯ

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๓. สารระสำคัญ

๓.๑ การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒ จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ที่โรงแรมแมนดาริน โอเรียนเต็ล กรุงเทพฯ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐอินเดีย และรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นประธานร่วมในรูปแบบการประชุมผสมผสาน (hybrid) และมีนายดอน ปรมัตถ์วินัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศขณะนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และที่ปรึกษาอาวุโสของรัฐบาลในฐานะผู้แทนรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา (เทียบเท่ารัฐมนตรี) เข้าร่วมด้วยตนเองและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเข้าร่วมผ่านระบบการประชุมทางไกล

ทั้งนี้ ก่อนการประชุมฯ ฝ่ายอินเดียได้ขอปรับแก้ไขชื่อการประชุมฯ จากการประชุมรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒ เป็นการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒ และชื่อเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ จากเดิมคือ แลกเปลี่ยนร่วมการประชุมรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒ เป็นแลกเปลี่ยนร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒ เนื่องจากผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ทั้งหมดเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกกรอบความร่วมมือฯ

๓.๒ สรุปสาระสำคัญของการประชุมฯ ดังนี้

๓.๒.๑ โครงการพัฒนาถนนสามฝ่ายเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมระหว่างอินเดีย - เมียนมา - ไทย

๓.๒.๑.๑ อินเดียรายงานความคืบหน้าของการดำเนินโครงการพัฒนาถนนสามฝ่ายเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมระหว่างอินเดีย - เมียนมา - ไทยต่อที่ประชุมในประเด็นเกี่ยวกับ (๑) เส้นทาง Kalewa - Yargi (ระยะทาง ๑๑๒ กิโลเมตร) และเส้นทาง Moreh/Tamu - Kalewa (ระยะทาง ๑๖๐ กิโลเมตร) และ (๒) ความท้าทายของการดำเนินโครงการฯ โดยเฉพาะปัญหาของระบบธนาคาร การปริวรรตเงินตรา การเข้าถึงพื้นที่ก่อสร้างโครงการฯ และความปลอดภัยของคนงานในเมียนมา รวมทั้งการเจรจาความตกลงยานยนต์ระหว่างอินเดีย - เมียนมา - ไทย (Motor Vehicles Agreement: MVA) และพิธีสาร (Protocol) ที่เกี่ยวข้องที่ยังค้าง

๓.๒.๑.๒ ที่ประชุมเห็นพ้องเร่งรัดการดำเนินโครงการฯ และสนับสนุนการขยายเส้นทางต่อออกไปยังกัมพูชา สปป. ลาว และเวียดนาม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (East - West Economic Corridor: EWEC) ในกรณีนี้ ไทยได้เสนอแนวคิดการสร้างทางรถไฟคู่ขนานกับเส้นทางถนน ซึ่งอินเดียเห็นพ้องว่า สามารถดำเนินการได้ในอนาคตหลังจากการก่อสร้างเส้นทางถนนเสร็จสมบูรณ์แล้ว

๓.๒.๒ การทบทวนความร่วมมือที่ผ่านมา และการหารือเกี่ยวกับทิศทางในอนาคตของกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา

๓.๒.๒.๑ ที่ประชุมชื่นชมบทบาทของอินเดียในฐานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยอินเดียย้ำความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของอนุภูมิภาคฯ ภายใต้นโยบายมุ่งตะวันออก (Act East Policy) ของอินเดีย และความมุ่งมั่นในการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนุภูมิภาคฯ ผ่านโครงการที่ให้ผลเร็ว (Quick Impact Projects: QIPs) การจัดสรรสินเชื่อ (Line of Credit: LoC) ทุนการศึกษา และทุนฝึกอบรม และการส่งเสริมความเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคฯ

๓.๒.๒.๒ ที่ประชุมเห็นพ้องขยายระยะเวลาการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ (Plan of Action: POA) ของกรอบความร่วมมือฯ ฉบับปัจจุบัน (ค.ศ. ๒๐๑๙ - ๒๐๒๒) ออกไปจนถึง ค.ศ. ๒๐๒๔ เนื่องจากการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โรคโควิด-๑๙) ในครั้งนี้ ไทยเสนอให้ประเทศสมาชิกเร่งรัดการเตรียมการยกวางแผนปฏิบัติการฯ ฉบับใหม่ โดยสะท้อนประเด็นที่ประเทศสมาชิกให้ความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์และความต้องการด้านการพัฒนาในอนุภูมิภาคฯ ที่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน

๓.๒.๒.๓ ที่ประชุมเห็นพ้องส่งเสริมความร่วมมือในสาขาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ระหว่างประเทศ อาทิ ความเชื่อมโยง การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร การเสริมสร้างทักษะทางดิจิทัล วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดเล็กและขนาดย่อม (MSMEs) และการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม รวมถึงการส่งเสริมการสอดประสานระหว่างกรอบความร่วมมือฯ กับยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) และอาเซียน

๓.๒.๒.๔ ไทยเสนอแนวทาง “READY” เพื่อขับเคลื่อนกรอบความร่วมมือฯ ในอนาคต ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างความยืดหยุ่น (Resilience) (๒) การส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) (๓) การปรับตัว (Adaptation) และการสร้างความหลากหลาย (Diversification) ของเศรษฐกิจ และ (๔) การกำหนดให้ปี ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นการครบรอบ ๒๕ ปี ของการจัดตั้งกรอบความร่วมมือฯ เป็นปีแห่งการแลกเปลี่ยนลุ่มน้ำโขง - คงคา (MGC Year of Exchange) โดยเสนอการจัดทำภาพยนตร์และสารคดีร่วมกัน ซึ่งที่ประชุมสนับสนุน และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสประเทศสมาชิกหารือในรายละเอียดต่อไป

๓.๒.๒.๕ ที่ประชุมได้รับรองเอกสารผลลัพธ์การประชุม จำนวน ๑ ฉบับ คือ แลกเปลี่ยนการร่วมการประชุมฯ พร้อมด้วยเอกสารภาคผนวก ๒ ฉบับ ได้แก่ เอกสารแนวคิดเรื่องการฟื้นฟูกลไกประเทศผู้ขับเคลื่อนหลัก (Lead Country Mechanism) และการกำหนด Lead Country ในแต่ละสาขาความร่วมมือของกรอบความร่วมมือฯ โดยไทยเป็น Lead Country ด้านการท่องเที่ยว และประเทศผู้ขับเคลื่อนร่วม (Co-lead Country) ร่วมกับเมียนมา ด้านสาธารณสุขและการแพทย์แผนดั้งเดิม และเอกสารแนวคิดเรื่องการจัดตั้งสภาธุรกิจกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา (MGC Business Council) ซึ่งแนวคิดทั้งสองดังกล่าวเป็นข้อเสนอของไทย ต่อที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกรอบความร่วมมือฯ ครั้งที่ ๑๑ เมื่อปี ๒๕๖๔ ทั้งนี้ สำคัญของเอกสารผลลัพธ์การประชุมดังกล่าวไม่แตกต่างจากร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ โดยมีการปรับแก้ในส่วนที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การเปลี่ยนชื่อเอกสารผลลัพธ์เป็นแถลงการณ์ร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒ เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อการประชุมและผู้แทนเข้าร่วมการประชุมฯ และ (๒) จำนวนสมาชิกสภาธุรกิจกรอบความร่วมมือฯ ซึ่งปรับลดลงจากประเทศสมาชิกละ ๑๐ คน เป็นประเทศละ ๕ คน เพื่อประสิทธิภาพในการประสานงานในระยะเริ่มแรกของการจัดตั้งสภาธุรกิจกรอบความร่วมมือฯ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) ผู้ประสานงานฝ่ายไทยเห็นพ้องดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๓.๒.๒.๖ ที่ประชุมได้เป็นสักขีพยานการส่งมอบตำแหน่งประธานร่วมของกรอบความร่วมมือฯ ของฝ่ายประเทศลุ่มน้ำโขงจาก สปป. ลาว ให้แก่เมียนมาอย่างเป็นทางการ

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การดำเนินการตามผลการประชุมฯ จะช่วยส่งเสริมความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมระหว่างอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงกับอินเดีย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพิ่มพูนการค้าและการลงทุนระหว่างกัน เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และกระชับสายสัมพันธ์ระหว่างประชาชนของอนุภูมิภาคฯ กับอินเดียให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานราชการ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๘.๑ รับทราบผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๑๒

๘.๒ พิจารณามอบหมายส่วนราชการดำเนินการและติดตามความคืบหน้าในส่วนของ

ภารกิจที่เกี่ยวข้อง ตามตารางติดตามผลการประชุมฯ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปานปรีย์ พหิทธานุกร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวง

กลุ่มงานความร่วมมือลุ่มน้ำโขง

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๓๐๔๗ (พีชยานิน)

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๐๗๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pichayanin.w@mfa.go.th